

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ**

Освітньо-професійна програма Політологія

Спеціальність – 052 Політологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлесна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Політична конфліктологія вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Анна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podliesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Соціологія», «Політична психологія».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи знань про природу політичних конфліктів, набуття практичних навичок у їх розв'язанні, вироблення вмінь прогнозувати, аналізувати і контролювати конфліктну ситуацію.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення природи політичних конфліктів, визначення їх видів, динаміки розвитку, специфіки форм прояву конфліктів у сучасному світі, значення ролі переговорів у сучасних політичних конфліктах; сформувати у здобувачів вищої освіти знання та основні навички щодо уміння оцінити сутність, специфіку політичних конфліктів та шляхів, методів і прийомів їх врегулювання.

Компетентності загальні	Програмні результати
ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.	РН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності. РН 3. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. РН 4. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і методи політичної конфліктології.

Тема 2. Генеза уявлень про конфлікт.

Тема 3. Конфлікт як явище соціального життя Соціальна природа конфлікту.

Тема 4. Особливості виникнення політичних конфліктів і методи їх аналізу.

Тема 5. Типологія, динаміка, структура і функції політичних конфліктів.

Тема 6. Інституалізація політичних конфліктів.

Тема 7. Попередження політичних конфліктів.

Тема 8. Насильство в політичних конфліктах.

Тема 9. Теоретичні напрямки дослідження і практична діяльність із врегулювання конфліктів.

Тема 10. Третя сторона у врегулюванні конфлікту.

Тема 11. Переговори як засіб врегулювання конфлікту.

Тема 12. Особливості виникнення і розвитку етнополітичних конфліктів у сучасному світі і Україні.

Тема 13 Політичні конфлікти у сучасній Україні.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	18	18	10	Опитування, виконання практичних завдань, написання реферату, виконання завдань самостійної роботи
РН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	26	26	16	
РН 3. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.	33	33	21	

РН 4. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.	23	23	13	
--	-----------	-----------	-----------	--

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Опитування		Реферат		Виконання практичних завдань (схеми, таблиці, есе)		Виконання завдань самостійної роботи	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
РН 1	-	-	-	-	5	9	5	9
РН 2	4	6	-	-	6	10	6	10
РН 3	5	8	2	3	7	11	7	11
РН 4	-	-	3	5	5	9	5	9
Разом	9	14	5	8	23	39	23	39

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				
	Опитування	Реферат	Виконання практичних завдань (схеми, таблиці, есе)	Виконання завдань самостійної роботи	Разом по темі
Тема 1. Предмет і методи політичної конфліктології.			3	3	6
Тема 2. Генеза уявлень про конфлікт.	2		3	3	8
Тема 3. Конфлікт як явище соціального життя Соціальна природа конфлікту.	2		3	3	8
Тема 4. Особливості виникнення політичних конфліктів і методи їх аналізу.			3	3	6
Тема 5. Типологія, динаміка, структура і функції політичних конфліктів.	2		3	3	8
Тема 6. Інституалізація політичних конфліктів.			3	3	6
Тема 7. Попередження політичних конфліктів.	2		3	3	8
Тема 8. Насильство в політичних конфліктах.			3	3	6
Тема 9. Теоретичні напрямки дослідження і практична діяльність із врегулювання	2		3	3	8

конфліктів.					
Тема 10. Третя сторона у врегулюванні конфлікту.			3	3	6
Тема 11. Переговори як засіб врегулювання конфлікту.	2		3	3	8
Тема 12. Особливості виникнення і розвитку етнополітичних конфліктів у сучасному світі і Україні.	2		3	3	8
Тема 13 Політичні конфлікти у сучасній Україні.		8	3	3	14
Разом	14	8	39	39	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Герасіна Л.М., Панов М.І Конфліктологія: Підручник. Харків.: Право, 2002. 256 с.
2. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 200 с.
3. Ложкін Т. Практикум з конфліктології / Т. Ложкін, Е. Юрковський, І. Моначін. – Тернопіль: Воля, 2005.– 168 с.
4. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навч. посіб. К.: Професіонал, 2006. 416 с.
5. Орлянський В.С. Конфліктологія: Навч. посіб. К.: Центр учбов. літ., 2007. 160с.
6. Основи конфліктології: Навч. посіб. для студ. ВНЗ К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с.
7. Пірен М. І. Конфліктологія. К., 2007. 360 с.

Допоміжні

1. Ващенко І. В. Конфлікти: сучасний стан, проблеми та напрямки їх вирішення в ОВС. Монографія. / І. В. Ващенко –Харків : ОВС, 2002. 312 с.
2. Ващенко І. В. Характерні ознаки етнічного конфлікту / І. В. Ващенко // Вісник ХДПУ ім. Г. С. Сковороди. Психологія, №11, 2003. С. 131-142.
3. Ващенко І. В. Роль етнічної самосвідомості в етнічних конфліктах / І. В. Ващенко, Ж. Л. Саакова // Наука і освіта: наук. – практич. ж-л. №1, 2004. С. 89-102.
4. Коваленко Б. В. Политическая конфликтология. / Б. В. Коваленко, А. И. Пирогов, О. А. Рыжов. М., 2002. 276 с.
5. Конфлікти великих соціальних груп: Навчальний посібник / Ващенко І. В., Гиренко С. П. – Харків : Бурун Книга, 2006. 95 с.
6. Примуш М.В. Конфліктологія: Навч. посіб. К.: Професіонал, 2006. 282 с.
7. Скібіцька Л. Конфліктологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К.: Центр учб. л-ри, 2007. 383 с.
8. Соціальна конфліктологія: підручник Львів, 2015. 563 с.
9. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. 2-е вид., прероб. і доп. К.: Кондор, 2009. 172 с.
10. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К.: Центр учбов. літ., 2012. 168с.
11. Sowell T. A Conflict of Visions: Ideological Origins of Political Struggles.- Basic Books; Revised edition, 2007. 352 p.

Інформаційні ресурси:

1. Business Week. URL: <http://www.businessweek.com>
2. Focus URL: <http://www.focus.de/>.

3. Paris Match URL: <http://www.parismatch.com/Actu-Match/Environnement/>.
4. Бібліотека Тернопільського національного економічного університету URL: <http://library.tneu.edu.ua/index.php?>
5. Діловий вісник – виробничо-практичний журнал Торгово-промислової палати України URL: <http://www.ucci.org.ua/synopsis/dv/aboutdv.ua.html>.
6. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua URL: <http://www.management.com.ua/about.php>.
7. Офіційний вісник України: Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України URL: <http://ovu.com.ua>.
8. Персонал Електронне видання. URL: <http://personal.in.ua>